

**A bizonyítékokon alapuló általános orvosi és klinikai pszichológia mesterképzési szak
képzési és kimeneti követelményei**

1. A mesterképzési szak megnevezése:

- a) magyar nyelven: bizonyítékokon alapuló általános orvosi és klinikai pszichológia mesterképzési szak
- b) angol nyelven: evidence-based general medical and clinical psychology master programme

2. A mesterképzési szakon szerezhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:

- a) magyar nyelven: okleveles általános orvosi és klinikai pszichológus
- b) angol nyelven: general medical and clinical psychologist

3. A mesterképzési szak besorolása:

3.1. képzési terület szerinti besorolása: orvos- és egészségtudomány képzési terület

3.2. a végzettségi szint besorolása:

- o mesterfokozat (**master of science** rövidítve: MSc)
- o ISCED 2011 szerint: 7
- o az európai keretrendszer szerint: 7
- o a magyar képesítési keretrendszer szerint: 7

3.3. a szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása ISCED-F 2013 szerint:
0912

3.4. orientáció szerinti besorolása: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

4. A képzési idő félévekben: 4 félév

5. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

6. A képzés célja és a szakmai kompetenciák, tanulási eredmények:

6.1. A képzés célja:

A képzés célja átfogó diagnosztikai, terápiás, klinikai kutatási ismeretekkel bíró és széles körű módszertani és gyakorlati jártassággal rendelkező szakemberek képzése, akik a klinikai pszichológia tudományterületein megszerzett ismereteik birtokában tájékozottak a egészség- és klinikai pszichológia több ágában, ismerik és értik az egészséges és patológiás viselkedés, a testi-lelki működések megjelenési formáit, alapmechanizmusait, bio-pszicho-szociális összefüggéseit, és képesek ismereteiket a mentális egészség megőrzése, fejlesztése, mentális problémák megelőzése és felismerése, mentális és szomatikus állapotok rehabilitációja szolgálatába állítani, ezáltal képesek a lakosság mentális és szomatikus egészségi állapotának javítására. A szakon végzettek felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására is.

6.2. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

6.2.1. A szakon végzett

a) tudása:

- ismeri az orvosi és a klinikai pszichológia átfogó tárgykörének általános és specifikus jellemzőit, legfontosabb irányait és határait, a szakterületnek a rokon szakterületekhez való kapcsolódását, szakmai irányelveit;
- a biopszichoszociális modell keretében képes értelmezni a pszichés-mentális állapot és -betegségek biológiai és társas-környezeti tényezőkkel való összefüggéseit, ezek szerepét a mentális egészség és betegségek hátterében, kialakulásában, fennmaradásában, gyógyításában, mélyrehatóan ismeri és megérti a pszichés és szomatikus betegségek kölcsönhatásait;
- ismeri a mentális egészséget meghatározó szociokulturális, életkori, családi és egyéni szinten érvényesülő hatásokat és ezek összefüggéseit, az egyén működését magyarázó legfontosabb személyiséglélektani és pszichopatológiai modelleket;
- ismeri a mentális zavarok etiológiáját, tüneteit és osztályozását;
- átfogóan és részletesen ismeri a mentális állapot felmérésében használatos legfontosabb pszichodiagnosztikai és szűrőmódszereket, pszichológiai és klinikai pszichológiai mérőeszközöket, diagnosztikus módszereket és eljárásokat, ezeket a gyakorlatban képes alkalmazni, eredményeiket értelmezni, és annak alapján pszichológiai véleményt megfogalmazni;
- átfogóan és részletekbe menően, elméleti és gyakorlati szinten is ismeri a kóros viselkedés- és élménymódok egyénre, családra, csoportra irányuló korrekciójának alapelveit és legfontosabb módszereit, a prevenció és a rehabilitáció céljait, alapelveit, legfontosabb lehetőségeit, ezek korlátait, legfontosabb megválaszolatlan kérdéseit;
- ismeri az orvosi és klinikai pszichológiai tudományos kutatások megtervezésének, megszervezésének, lebonyolításának és közzétételének menetét, ismeri azokat a hagyományos és elektronikus forráskeresési eljárásokat, keresőprogramokat, katalógusokat, amelyek relevánsak az orvosi és a klinikai pszichológia valamint az egészségtudományok szakterületén;
- ismeri az egészségügyi (orvosi és pszichológiai) szolgáltatások szervezeti struktúráját, tervezését, fejlesztését, együttműködéseit, ismeri saját szakmájának egészségügyi jogi és etikai szabályozását és gazdasági kontextusát, ismeri az egészségügyi dokumentációval és annak vezetésével kapcsolatos szakmai és jogi szabályokat.

b) képességei:

- képes a szakmai problémák azonosítására, pszichológiai állapotfelmérés elvégzésére, alapvető diagnosztikai és beavatkozó eljárások szakszerű alkalmazására, pszichológiai vélemény kialakítására;
- képes krízisintervenció végzésére, egyszerű kognitív- viselkedésterápiás technikák alkalmazására egyéni és csoportos keretek között, támogató kapcsolat kialakítására, pszichoeducációs módszerek alkalmazására, egészségvédő programok kidolgozására, holisztikus, interdiszciplináris megközelítéssel;
- képes szomatikus betegségekben szenvedő betegek pszichés megsegítésére, egyes szomatikus állapotok esetében az orvosi

teammal együttműködve;

- képes az egyén és közösségek mentális egészségmegőrző magatartásmódjának fejlesztésére, a rizikófaktorok és az esetleges akadályok azonosítására, szűrésére és korrekciójára, a már megbetegedettek támogatására, a változás és az ezzel kapcsolatos motiváció kialakításának elősegítésére, képes krónikus betegségekből szenvedő betegek és családjaik pszichológiai támogatására az egészségügyi ellátás részeként;
- képes a bizonyítékokra alapozott és a legkorszerűbb szakmai irányelveken nyugvó ismeretek azonosítására, hazai és nemzetközi szakmai irányelvek, tudományos ismeretek, szakmai gyakorlat és tapasztalat szintetizálására döntései meghozásában, szakmai irányelvek fejlesztésére;
- készséggel bír a komplex klinikai helyzetek megértésére és a kezelési folyamatok hosszú távú támogatására;
- képes az együttműködésre az orvosi és klinikai pszichológiai relevanciájú egészségügyi szolgáltatások tervezésében, fejlesztésében, az együttműködés szervezésében, képes az egészségügyi dokumentáció szakszerű vezetésére és kezelésére;
- képes olyan kutatások tervezésére és kivitelezésére, melyek alkalmasak az orvosi és klinikai pszichológiai és egészségtudományi jelenségek több szempontú vizsgálatára, ezek vizsgálatához szükséges és releváns kérdések megfogalmazására, adatok felvételére és feldolgozására a pszichológia tudományos módszereivel, adatok önálló elemzésére és új összefüggések feltárására, a kapott eredmények releváns értelmezésére, az orvosi és klinikai pszichológia egyes résztemáiról önálló, tudományos igényű és formátumú írott összefoglalók és elemzések készítésére, valamint szóban történő előadására;
- képes klinikai kutatások eredményeinek elemzésére és azok integrálására a gyakorlati munkába, az orvosi és klinikai pszichológiával kapcsolatos ismeretek és vélemények kritikus és részletes analízisére, az orvosi és klinikai pszichológia vonatkozásában átfogó és speciális összefüggések megfogalmazására és ezek adekvát értékelésére.

c) attitűdje:

- felelősségteljes, tiszteletteljes, empátiás és kongruens módon viszonyul a páciensekhez, akinek az autonómiáját tiszteletben tartja és az együttműködés során partnernek tekinti, nyitottság és együttérzés jellemzi a betegek és hozzátartozóik pszichés és érzelmi szükségletei iránt;
- elkötelezett az orvosi és klinikai pszichológiai gyakorlat etikai normáinak és a betegek méltóságának tiszteletben tartása iránt, a titoktartásra vonatkozó szabályok betartása iránt;
- proaktív hozzáállást tanúsít a mentális egészség előmozdításához és a pszichológiai problémák megelőzéséhez;
- az orvosi és klinikai pszichológiát jellemző sajátos interdiszciplinaritást elfogadja és szakmai identitása részévé teszi, multidiszciplináris együttműködési készség jellemzi, pozitív hozzáállással az orvos- és egészségtudományi szakmákkal való kooperációhoz a betegellátás érdekében, törekszik arra, hogy maga is oldja a tudományterületek közötti korlátokat;
- kommunikációs és együttműködési készsége jó, konfliktusokat hatékonyan megold, szakmai viszonyulása nyitott és együttműködő;
- folyamatosan érdeklődik az orvosi és klinikai pszichológia új kutatási eredményei és evidenciákon alapuló gyakorlatai iránt, nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire;
- kritikusan, de elfogadóan viszonyul a saját és mások szakmai tevékenységéhez, eredményeihez, valamint a sajátjától eltérő, de bizonyítékokra alapozott szakmai álláspontokhoz;
- tudatosan és kritikusan képviseli a szakmai álláspontokat, törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg; szakmai alázat jellemzi.

d) autonómiája és felelőssége:

- önállóan dönt a saját kompetenciájába tartozó átfogó és konkrét szakmai kérdések megválaszolásáról, a pszichológiai diagnosztikával és segítségnyújtással kapcsolatos szakmai kérdésekről, szakmai nézeteinek és álláspontjának képviseléséről, folyamatos szakmai önképzéséről, döntéseit felelősséggel, szakmai alázattal hozza, kompetenciahatárait és munkaköri kötelezettségeit figyelembe véve;
- teljes felelősséget vállal a betegek pszichológiai vizsgálatának és ellátásának minőségéért és biztonságáért;
- autonóm módon felismeri és betartja saját kompetenciahatárait, a kompetenciáit meghaladó esetekben szükség esetén szupervíziót vagy konzultációt kezdeményez, vagy a beteget továbbirányítja, kompetenciahatárait és munkakörét figyelembe véve szakmai problémák megoldását kezdeményezi, megszervezi, döntéseket hoz, a végrehajtásért és döntéseiért személyes felelősséget vállal;
- saját szakmai munkáját folyamatosan értékeli; szakmai véleményét csak szakmai érvek és bizonyítékok hatására vizsgálja felül;
- egyenrangú partnerként működik együtt az egészségügyi ellátórendszer más szakembereivel, valamint mindenki mással, akivel munkája során kapcsolatba kerül;
- az etikai elvek betartását munkája során alapvető fontosságúként kezeli, maga betartja, és másokkal is betartatja azokat;
- önállóan azonosítja szakmai fejlődési igényeit, és felelősséget vállal módszerekért, amelyekkel szakterületén dolgozik, saját továbbképzéséért és tudásának naprakészen tartásáért, elkötelezetten fejleszti tudását, lépést tart szakterületének fejlődésével;
- kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi, képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit, kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben, elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait;
- etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért.

7. A mesterképzési szak szakmai jellemzői, a szakképzettséghez vezető szakterületek és azok kreditaránya, amelyből a szak felépül:

7.1. Alapozó pszichológiai, pszichopatológiai, és biológiai ismeretek ismeretek: 18 kredit

7.2. Pszichodiagnosztikai ismeretek és terápiás készségfejlesztés: 41 kredit

7.3. Egészségpszichológiai és alkalmazott pszichológiai ismeretek az orvos- és egészségtudományok terén: 26 kredit

7.4. Kutatási módszertan az orvos és egészségtudományok területén: 4 kredit

7.5. Egészségügyi jogi, szervezési, menedzsment és gazdasági ismeretek: 5 kredit

7.6. Szakmai terepgyakorlat: 10 kredit

7.7. Szabadon választható tárgyak: 6 kredit

7.8. A szakdolgozat vagy diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditek száma: 10 kredit

8. A szakmai gyakorlat és a gyakorlati képzés követelményei:

A hallgatók a klinikai tantárgyakat egészségügyi intézményekben zajló folyamatos gyakorlatok során sajátítják el. Emellett a kétszer (egészségpszichológia, pszichiátria) 80 órás szakmai terepgyakorlat a képzőhelyen, megfelelő gyakorlati szakképesítéssel rendelkező szakpszichológus irányításával végzett gyakorlat. A hallgatók a gyakorlólhelyeken megismerkednek a betegellátás intézményi közegével, betekintést nyernek az exploráció, a diagnosztika, a betegvezetés és a terápia alapvető folyamataiba. Az ismereteiket a tereptanárok, illetve a tantermi gyakorlatok vezetői segítségével alkalmazhatják és dolgozhatják fel.

9. A képzést megkülönböztető speciális jegyek: -

10. Idegen nyelven folyó tanulmányok esetében az elérendő idegennyelvtudás szintje: -